



Ote: Maakuntahallitus 29.05.2017 § 74 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi

74 § Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi 1

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI LIIKENTEEEN
PALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISEKSI**

Liikenne- ja viestintäministeriö on 27.4.2017 saapuneella viestillään pyytänyt Pirkanmaan liiton lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Lausunto pyydetään toimittamaan sähköisesti viimeistään 1.6.2017.

Esitys on toinen osa niin kutsuttua liikennekaarihanketta, jolla toteutetaan hallitusohjelman kärkihankkeita digitaalisen kasvuympäristön rakentamiseksi sekä säädösten sujuvoittamiseksi. Eduskunta on hyväksynyt hankkeen ensimmäiseen vaiheeseen ja nimennyt uuden lain liikenteen palveluista annetuksi laiksi. Tällä hallituksen esityksellä toteutettaisiin liikennekaarihankkeen toinen osa täydentämällä liikenteen palveluista annettu laki kattamaan kaikki liikennemuodot.

Liikenteen palveluista annetun lain tavoitteiden toteuttamista varten tarvitaan tietojen avaamista ja avointen rajapintojen kautta tapahtuvaa asiointia. Yhtenäisten matkaketjujen ja yhdistettyjen palveluiden tarjoamismahdollisuuksia puolestaan helpotettaisiin edelleen. Tämä toteutettaisiin niin, että henkilö voisi sallia sen, että kolmas osapuoli asioisi hänen puolestaan hänen käyttäjätileillään eri palveluissa.

Liikenteen rekistereiden kokonaisuudistuksen avulla mahdollistettaisiin rekistereissä olevan suuren tietopääoman hyödyntäminen uudella tapaa. Ehdotuksessa säädettäisiin yhdestä liikenneasioiden rekisteristä, jossa olisi tietoja toiminnanharjoittajaluvista, liikennevälineistä sekä liikenteen henkilöluvista.

Lentoliikenteen osalta sisällölliset muutokset koskevat säännölliselle lentoliikenteelle asetettavaa julkisen palvelun velvoitetta, jonka osalta toimivalta siirtyisi vuoden 2019 alusta Liikennevirastolta maakunnille.

Raideliikenteen osalta liikenteen palveluista annettuun lakiin siirrettäisiin sekä rautatieliikenteen että kaupunkiraideliikenteen säännöksiä. Veturinkuljettajien ammattipätevyysäännöksiä uudistettaisiin ja sääntelyä kevennettäisiin siltä osin kuin se ei perustu direktiiviin. Voimassa olevasta rautatielaista siirrettäisiin rautateiden markkinoillepääsyä ja rautatieyritykseltä vaadittavaa toimilupaa koskevat säännökset osaksi liikenteen palveluista annettua lakia.

Kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyden suorittamista uudistettaisiin. Käyttöön otettaisiin EU-lainsäädännön mukainen näyttökoevaihtoehto, Perustason ammattipätevyden suorittaminen olisi edelleen mahdollista myös nopeutetulla 140 h koulutuksella. Liikenteen turvallisuusviraston toimivaltaa koulutusten ja kokeiden perusteiden vahvistamisessa laajennettaisiin. Toistaiseksi tieliikennelakiin sisältyneet säännökset tieliikenteen sosiaalilainsäädännöstä ja tieliikenteen valvontalaitteista siirrettäisiin liikenteen palveluista annettuun lakiin, samoin kuin yrittäjäkuljettajien työajasta tieliikenteessä annettu laki.

Laki liikenteen palveluista, II-vaihe asiakirjoineen on luettavissa osoitteessa:
<https://www.lvm.fi/asiat-aikajarjestyksessa/-/mahti/asianasikirjat/73403>

Liikennesuunnittelija Rissanen:

Seuraavassa esitetään keskeiset poiminnat maakunnan näkökulmasta.

Esityksellä siirrettäisiin julkisen liikenteen järjestäminen lakkautettavilta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta perustettaville maakunnille vuodesta 2019 alkaen ja osoitettu määräraha julkisen liikenteen järjestämiseen sisältyisi jatkossa

yleiskatteellisena maakuntien rahoitukseen. ELY-keskusten oikeudet ja velvoitteet sekä niissä vireillä olevat asiat siirtyisivät maakunnalle. Maakunnat myös lisittäisiin liikennepalvelujen valtionrahoituksen mahdollisten saajien joukkoon.

Joukkoliikenteen osalta laki liikenteen palveluista on linjassa maakuntalakiesityksen kanssa. On tärkeää että maakunnilla on myös mahdollisuus saada liikennepalvelujen valtionrahoitusta silloin, kun kyseinen rahoitusinstrumentti on sovellettavissa maakunnan hankkeisiin. Tämä edistää liikennejärjestelmän toimivuutta.

Liikenneviraston sijaan jatkossa maakunta päättäisi lentoliikenteen julkisen palveluvelvoitteen asettamisesta. Julkinen palveluvelvoite voidaan asettaa, jos joukkoliikenneyhteyttä ei voida kohtuudella järjestää muulla tavalla. Palveluntarjoaja on kilpailutettava. Maakunta vastaisi tarjouskilpailun järjestämisestä sellaiselle reitille, jolle julkinen palveluvelvoite on asetettu ja jolle tarjouskilpailun perusteella valittaisiin lentoyhtiö harjoittamaan liikennettä yksinoikeudella. Maakunnan olisi kuultava ja pyydettävä lausunto Liikennevirastolta ja Liikenteen turvallisuusvirastolta ennen julkisen palveluvelvoitteen asettamista. Lentoliikenteen julkiset palveluvelvoitteet ovat kuitenkin Suomessa erittäin harvinaisia ja niiden rahoituksessa on merkittävässä roolissa viime aikoina ollut kaupunki tai vastaava paikallinen / alueellinen toimija.

Lentoliikenteen kehittämisen alueellinen näkökulma on yhtenevä maakuntalakiesityksen tavoitteiden kanssa. On kuitenkin hieman epäselvää, kuinka suuri päätäntävalta maakunnalla todellisuudessa on julkisen palveluvelvoitteen asettamisessa, kun Liikennevirasto on maakuntarajat ylittävän liikennejärjestelmän näkökulmasta keskeisin ohjaava viranomaisena.

Vaikutusten arviointi on muilta osin riittävä, mutta riskien ja epävarmuuksien arviointi on puutteellista. Vaikutuksissa tuodaan esiin syntyvien palvelujen potentiaalisia vaikutuksia mutta ei juurikaan arvioida niiden toteutumisen todennäköisyyttä tai niihin liittyviä mahdollisia riskejä tai haittoja.

Laki liikenteen palveluista kattaa myös raideliikenteen. Olisi tärkeää, että jatkossa raideliikennettä voisivat tilata myös muut tahot kuin liikenne- ja viestintäministeriö. Tämä tukisi alueellista liikennejärjestelmätyötä sekä kattavaa joukkoliikennejärjestelmää. Toimivalta lähijunaliikenteen tilaajana olisi erityisesti Pirkanmaan ja Tampereen seudun kannalta tärkeää.

Päätösesitys. Maakuntajohtaja Halme:

Maakuntahallitus päättää

esittää lausuntonaan luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi liikenteen palveluista annetun lain muuttamiseksi seuraavaa:

Pirkanmaan liitto toteaa, että joukkoliikenteen osalta laki liikenteen palveluista on linjassa maakuntalakiesityksen kanssa. Myös lentoliikenteen kehittämisen alueellinen näkökulma on yhtenevä maakuntalakiesityksen tavoitteiden kanssa. On kuitenkin hieman epäselvää, kuinka suuri päätäntävalta maakunnalla todellisuudessa on julkisen palveluvelvoitteen asettamisessa, kun Liikennevirasto on maakuntarajat ylittävän liikennejärjestelmän näkökulmasta keskeisin ohjaava viranomaisena.

Pirkanmaan liiton mielestä on tärkeää että maakunnilla on mahdollisuus saada liikennepalvelujen valtionrahoitusta silloin, kun kyseinen rahoitusinstrumentti on sovellettavissa maakunnan hankkeisiin. Tämä edistää liikennejärjestelmän toimivuutta.



Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan vaikutusten arviointi on muilta osin riittävä, mutta riskien ja epävarmuuksien arviointi on puutteellista.

Laki liikenteen palveluista kattaa myös raideliikenteen. Pirkanmaan liiton mielestä on tärkeää, että jatkossa alueellista raideliikennettä voisivat tilata myös muut tahot kuin liikenne- ja viestintäministeriö. Tämä tukisi alueellista liikennejärjestelmätystä sekä kattavaa joukkoliikennejärjestelmää. Pirkanmaan liitto toivookin, että vielä liikennepalvelulain viimeisessä vaiheessa nostettaisiin esiin maakunnan mahdollisuudet toimia lähijunaliikenteen toimivaltaisena viranomaisena.

Päätös. Päätösesitys hyväksyttiin.

Lisätietoja: Maakuntakaavoitusjohtaja Karoliina Laakkonen-Pöntys, p. 03 248 1230
karoliina.laakkonen-pontys@pirkanmaa.fi

Otteen oikeaksi todistaa
virallisesti Tampereella 01.06.2017

Pöytäkirjanpitäjä